

Iloprost (Ilomedin), IVA Mölndal

Förändringar sedan föregående version

Revidering och formaterad enligt ny mall.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version	1
Bakgrund och syfte	1
Arbetsbeskrivning	2
Indikation	2
Kontraindikation, försiktighet och biverkningar	2
Iordningställande och dosering	2
Farmakodynamik	3
Farmakokinetik	3
Uppföljning	4
Arbetsgrupp	4
Källförteckning	4

Bakgrund och syfte

Iloprost används inom intensivvården utanför sin godkända indikation, så kallad off-label-användning. Det saknas alltså starkt vetenskapligt underlag för användning av iloprost vid svår hypoxi, men det kan provas kliniskt. Målet med behandlingen är förbättrad syresättning med följd att mer aggressiva interventioner undviks och en mer skonsam mekanisk ventilation tillämpas, inklusive lägre FiO₂.

Patienter med ARDS och hypoxi som inte svarar på standardbehandling kan dra nytta av inhalation av prostaglandiner. Särskilt effektivt kan det vara för patienter med akut pulmonell arteriell hypertension och högerkammarsvikt. Det finns dock inga kända morbiditets- eller mortalitetsvinster.

Inhalation av prostacyklinanaloger ger en selektiv dilatation av de kärl som perfunderar ventilerade delar av lungorna, vilket teoretiskt resulterar i en bättre matchning av ventilation och perfusion (förbättrad V/Q-kvot). Effekten är lokal och bidrar sällan till systemisk hypotension. (1)

Den stora fördelen med iloprost framför NO är att behandling med iloprost inte kräver någon specifik utrustning. Jämfört med epoprostenol har iloprost en längre dilaterande effekt på lungkretsloppet varför det kan ges intermittent. (2)

Arbetsbeskrivning

Indikation

Svår refraktär hypoxi md P/F ration < 13 och där bukläge med eventuell muskelrelaxation inte haft tillräcklig effekt.

Iloprost ska sättas ut om effekt inte uppnås efter ett antal inhalationer.

Kontraindikation, försiktighet och biverkningar

Behandling kan ge upphov till hypotension, hosta och huvudvärk. Se FASS.

Iloprosts hämmande effekt på trombocytfunktionen kan teoretiskt sett innebära en ökad blödningsrisk, särskilt vid samtidig användning av antikoagulantia.

Iordningställande och dosering

Iloprost (Ilomedin) 20 $\mu\text{g}/\text{mL}$ 2,5 mL i NaCl 9 mg/mL 7,5 mL = 5 $\mu\text{g}/\text{mL}$ 10 mL

Denna spädning ger 4 doser som kan sparas i uppdragna sprutor i rumstemperatur i 24 h. Jämfört med Ventavis innehåller Ilomedin en stabiliserande komponent som ger längre hållbarhet. (3)

Dosering

Inhalation 5 $\mu\text{g}/\text{mL}$ 5-10 μg x 6-8

Börja med enstaka inhalation och bedöm eventuell förändring i PaO₂. Med positiv effekt avses en ökning i PaO₂ med 10 %. Vid utebliven effekt avslutas behandlingen.

Skyddsåtgärder

Iloprost räknas till kategorin ”läkemedel med allergena egenskaper”.

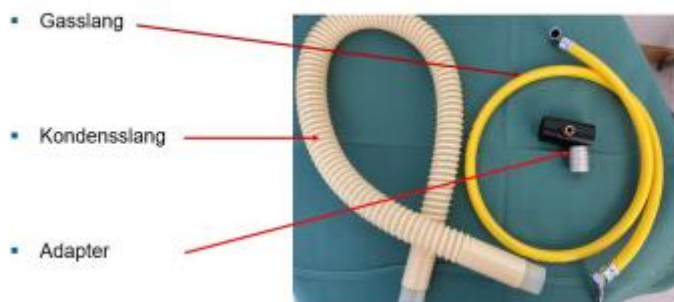
- Gravida ska inte exponeras för iloprost och bör inte vistas i de lokaler där läkemedlet inhaleras

- Undvik direktkontakt med produkten. Skyddshandskar ska användas vid iordningställande, i dragskåp
- Vid risk för stänk ska riskmunskydd och skyddsglasögon användas

Utdrag AFS 2005:5 "Läkemedel som används som inhalationsläkemedel och som genom sina toxikologiska egenskaper kan orsaka bestående skada 26 § Administrering av läkemedlen skall i första hand ske med hjälp av utrustning som effektivt hindrar att den del av aerosolen eller pulvret, som patienten inte inhalar, kommer ut i rumsluften. Den personliga skyddsutrustningen skall minst bestå av skyddsrock, skyddshandskar och ögonskydd. Om utrustning som nämns i första stycket inte kan användas skall även andningsskydd användas".

På salar med Covid 19 har personalen adekvat skyddsutrustning med FFP3 andningsskydd och då behövs inget extra utsug. På övriga IVA-platser rum 1-4 samt rum 5 krävs det att ett utsug kopplas till respiratorn. Denna utrustning med instruktioner finns i en låda i förråd F1.

Tillbehör

Farmakodynamik

Iloprost är en prostacyclinanalog. Exakt verkningsmekanism är inte känd med frisättning av cytotoxiska och vasokonstrigerande ämnen reduceras. Arterioler och små vener dilateras, fibrinolys aktiveras och endotelcellernas funktion skyddas. (4) Vid inhalation ses omedelbar vasodilatation av den pulmonella kärlbädden med en åtföljande avsevärd förbättring av lungartärtrycket, lungkärlmotståndet och hjärtats minutvolym liksom syremättnad av blandvenöst blod. (5)

Farmakokinetik

Iloprost har en halveringstid på 5-25 minuter. Fullständig elimination har skett efter 2 h.

Uppföljning

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i journalsystemet om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO

Arbetsgrupp

Sara Lundin, apotekare, AnOpIVA Mölndal

Källförteckning

1. Rossaint R, Falke KJ, López F, Slama K, Pison U, Zapol WM. Inhaled nitric oxide for the adult respiratory distress syndrome. *N Engl J Med*. 11 februari 1993;328(6):399–405.
2. Afshari A, Brok J, Møller AM, Wetterslev J. Aerosolized prostacyclin for acute lung injury (ALI) and acute respiratory distress syndrome (ARDS). *Cochrane Database Syst Rev*. 04 augusti 2010;(8):CD007733.
3. Läkemedelsansvarig. Samtal med Bayer AB.
4. Ilomedin® - FASS Vårdpersonal [Internet]. [citerad 10 juli 2024]. Tillgänglig vid:
<https://www.fass.se/LIF/product?userType=0&nplId=19971219000106#pharmacodynamic>
5. Ventavis - FASS Vårdpersonal [Internet]. [citerad 10 juli 2024]. Tillgänglig vid:
<https://www.fass.se/LIF/product?nplId=20130613000037&userType=0#pharmacodynamic>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet An-Op-IVA Mölndal

Innehållsansvar: Karin Kleiven Thiringer, (karth5), Överläkare

Godkänd av: Karin Kleiven Thiringer, (karth5), Överläkare

Dokument-ID: SU9805-1593997-369

Version: 3.0

Giltig från: 2024-11-29

Giltig till: 2026-11-29